

نقش دفتر کل امور مناطق جنگی در رفع مشکلات جنگزدگان

مطلب آن در ماههای اول جنگ بخوبی هویدا و روشن است کار اصلی واحد عبارت است از ۱- هماهنگی در امر امداد و کمک رسانی ۲- تامین کالای اقلام مورد نیاز جنگزدگان

۱- هماهنگی در امر امداد و کمک رسانی: که در این رابطه اقدامات زیر انجام گرفته است:
الف: جلسات مکرر با نمایندگان کلیه گروهها و افرادی که در این امر فعالیت می کردند که عبارتند از اداره بهزیستی، کمیته امداد امام، بنیاد مستضعفین، سنادتدارکات جبهه، انبارهای زیر نظر بازار و افراد سرشناس شهر از قبیل انبار ریسندگی و زینبیه، بنیاد شهید، جهاد سازندگی استان مازندران خراسان، اصفهان و خوزستان و هلال احمر.

البته یکی از مشکلات عمده در ایجاد هماهنگی مسئله بازار بود که برخی پادست اندازی بر کمکهای مردم در پی بدست آوردن اعتبار بودند و این افراد اوضاع ناهماهنگی برایشان بهتر بود که البته در جوتفاهم و هماهنگی همه ارگانها این افراد غیر کارآمد شدند. به همین منظور باید این واحد از ورود و خروج هر قلم کالا در استان توسط هر سازمان و هر ارگان آگاه می بود و باید که کمکهای جزئی و مستقیم بخوبی انجام گرفت.

ب: مقرر گردید انبار ریسندگی طبق اصول انبارداری اداره و کاملاً زیر نظر ستاد در آید که این که ندریجا صورت گرفت و کلیه اجناس ارسالی به انبار در قیبال آن رسید صادر و یابنا به نیاز شهرستانها و ترکیب بار مستقیماً به مقصد شهرستان مربوطه ملی بارنامه ای ارسال شود. همچنین کمکهای اهدائی مردم ۲۴ ساعت از طریق روابط عمومی جهت تشویق و قدردانی از مردم به منظور انعکاس از وسایل ارتباط جمعی در اختیار خبرگزاری پارس قرار می گرفت ضمناً وصول هر محموله نیز به محل ارسال آن اعلام میگردد.

ج: در خود این واحد قسمتی بنام بازرسی ویژه جهت سرکشی و تنظیم گزارش از وضع

کلیشه است. گر این گزارش به ذکر قسمتهائی از فعالیت واحدهای مختلف این مرکز میپردازیم:

واحد امداد و کمک رسانی:

واحد امداد و کمک رسانی یکی از واحدهای مهم این دفتر است که با عظیمی از مسئولیت جنگ زدگان را در پوش میکند قبل از تشکیل این

* یکی از کارهای مهم دفتر کل امور

مناطق جنگی استان خوزستان هماهنگی کمکهای ارسالی از سوی افراد و ارگانهای مختلف است.

بایورش ناچار مردانه صدامیان به خاک ایران و بسیاری مناطق مرزی، صدها هزار نفر از ساکنان روستاها و شهرهای درگیر جنگ، خانه و کاشانه خود را رها کرده و بی هیچ وسیله ای آواره این شهروان شهر شدند. مشکلات مردم جنگ زده در روزهای اول جنگ بقدری زیاد بوده که هرگونه عکس العمل را از مردم و مسئولین سلب کرده بود، اما پیچ تونه ها و کمکهای بی دریغ مردم فرستنی را به مسئولان امر نداد تا موقعیت خود را باز یابند و مشکلات لازم و دیگر گونی های ضروری در سیستم کاری خود بوجود آورده و ارگانها و سازمانهای لازم را برای رسیدگی به مشکلات جنگ زدگان تشکیل دهند.

دفتر کل مناطق جنگی یکی از مهمترین سازمانهایی است که در این امر سهمیه داشته

واحد کمکهای اهدائی مردم بصورت ناهماهنگی به شهرستانهای مختلف توسط افراد و ارگانهای مختلف بدون هیچ گونه ارتباطی بایکدیگر ارسال می گردید که بدنبال تشکیل این واحد از تاریخ ۵۸/۹/۵ با تلاشی مستمر در جهت هماهنگی و برنامه ریزی برای توزیع درست کمکهای مردم مسلمان اقدام گردید و اثرات

صدامیان به شهرها و روستاها تشکیل شده است. این دفتر اگر چه در آغاز جنگ بدلیل نبود مشکلات و عدم تجربه کافی مسئولان نتوانست بخوبی پیشرفت کند، اما بعد از یکسال فعالیت توانسته است با بوجه آوردن واحدهای مختلف خدمات، اسکان، ترابری، انتقال و... بسیاری جنگ زدگان بشتابد و تا حدود زیادی از بار مشکلات آنان

جنگ زدگان شهرستانهای مختلف تشکیل گردید. قسمتی دیگر در مورد مسائل حسابرسی و آماری و قسمتی دیگر در مورد تامین کالا تشکیل شد. مقرر شد که این واحد و انبار از صبح تا غروب فعال باشد و در هنگام شب نیز کشیک داده شود. انبار نیز زیر نظر و ترتیب درآمد از جمله در خود انبار قسمت حمل و نقل و تامین سوخت و روغن ایجاد شد.

در ارتباط بانحوه ارتباط با شهرستانهای مکاتباتی از شهرستانها و بخشها قرار شد که نمایندگان خود را از طریق فرمانداری به واحدامداد و کمک رسانی معرفی کنند.

۲- تامین کالا و اقلام:

باید توجه داشت که با توجه به موقعیت استان، در طول جنگ باید با هیچگونه کمبودی مواجه نمی بود ولی با عدم کارایی و درک صحیح وزارت بازرگانی از موقعیت جنگی استان، کمبود کالا دیگر عدم برخورد متعهدانه و فعال هلال احمر جمهوری اسلامی ایران بود زیرا این ارگان در حقیقت در حل این مشکلات در آن موقعیت می توانست بسیار کارآمد باشد ولی عملکرد آن و بیلان کمکهایی را که تاکنون در طول جنگ انجام داده نمایانگر این موضوع می باشد که

* وظیفه اصلی واحد انتقال دفتر مناطق جنگی، شناسایی مکانهای مناسب سکونت، جابجایی مهاجرین، تهیه امار از افراد اعزامی، و ایجاد امکانات رفاهی بین راه است

بدلیل مشی سرپرست این جمعیت چقدر ضعیف برخورد نموده است.

این واحد در پی تهیه کالایکی از برادران را مسئول نمود که به استان سیستان و بلوچستان رفته کالاها را محتاج مورد نیاز فصل (زمستان) خوزستان را تهیه و ارسال نماید که در این رابطه مقدار ۲۰۰۰ تن برنج، روغن نباتی، پتو، شیرخشک، چراغ خوراگ پزی را که از دومی وارد شده بود با مشکلات زیادی به اهواز ارسال داشت چون واحد امداد و کمک رسانی نمی توانست تمام اجناس را خریداری کند (از نظر اقتصادی باعث تضعیف دولت انقلاب بود) لذا شدیداً در پی جمع آوری و بهره وری صحیح از اجناس اهدایی از طریق مردم شهید پرور ایران بوده و کمکهای فوق العاده فراوانی از قبیل لباس، کتف، و وسایل اولیه زندگی آماده و در اختیار جنگ زدگان قرار داد.

گزارش فعالیتهای واحد انتقال

در جنگ تحمیلی پنج شهرستان استان دچار آسیب شد و ساکنان آنها از خانه و کاشانه خود آواره شدند شهرستانهای باقیمانده استان با تمام کوششهایی که شده توانستند جوابگوی سیل جمعیت سرگردان باشند و طبیعی است در چنین شرایطی با توجه به فرارسیدن فصل تابستان کمبود چای، پنکه، کولر و دیگر امکانات رفاهی زندگی را برای آنان دشوار خواهد ساخت و این باری سنگین بر دوش مسئولین و باری سنگین تر بر دوش مستضعفین بود و در نتیجه برای اینکه دره ای به آنان خدمت شود واحد انتقال با وظیفه ای معین و چارچوب کاری مشخص در ۶۰/۱/۱۶ رسماً تشکیلات خود را پایه گذاری نمودند.

* کنترل ورود و خروج کالا از استان، شناسایی انبارهای متناسب و رسیدگی به مشکلات، جنگ زدگان قسمت مهمی از وظایف این دفتر را تشکیل می دهد.

اینک جهت آشنایی بیشتر با کار این واحد وظایف آن واحد را فهرست فهرست وار درج می کنیم:

- ۱- پیدا نمودن مکانی متناسب و امن و قابل سکونت در نواحی مختلف ایران.

غیر از کمکهای اهدایی مردم که روز بروز از حجم آن کاسته میشد اقلام زیر را از اعتبارات دولتی تهیه و توزیع گردید (این امار تا واسط بهمن ماه می باشد).

الف - قبل از تشکیل دفتر مقادیر زیادی آرد، برنج، روغن، گوشت و غیره توسط دفتر امور اجتماعی استانداری خریداری و توزیع گردید.

ب - تعداد ۴۵۰۰۰ پتو، ۷۰۰۰ چراغ والوز، ۱۲۰۰۰ دست پوشاک، ۱۰٪ عدد فانوس و چراغ قوه، ۱۷ متر مکعب موکت، چراغ، خیاطی و لوازم آن ۵۰ عدد و اقلام شدیداً حس می شود.

ج - مقدار ۲۳۰۰ تن برنج، ۵۰۰ تن روغن خوارگی، ۱۰۰۰ تن خرما، ۲۵۰ تن حبوبات، ۵۵۰ تن گوشت، ۸۰۰۰ کارتن شیرخشک، ۷۵۰ تن پیاز، یکصد تن نمک، ۱۳۰ تن چای ۶۰۰۰ تن آرد.

د تا اوایل دیماه ۵۹ تا حدود زیادی احتیاجات ستاد تدارکات جبهه نیز از این واحد تامین میشده است و تا قبل از دیماه ۵۹ کمکهای واحد امداد به مهاجرین بصورت جیره بندی و مرکب شده نبود که بعد از این تاریخ تاکنون بصورت جیره بندی شده اجناس تقسیم و تحویل میشود در فرم پیوست نیز لیست سهمیه بندی شده اجناس که در دیماه به هر فرد داده میشود میاید.

سهمیه هر نفر در ماه ۹ کیلو آرد، ۹ کیلو برنج، ۲ کیلو روغن، ۴۵۰ گرم قند، و شکر، ۱۲۰۰ گرم چای، ۱۵۰ گرم حبوبات، و سیب زمینی و پیاز و گوشت و تخم مرغ و خرما و میوه هر کدام یک کیلو، ۳۰۰ گرم پتو، ۲۵۰ گرم نمک، ۲ کیلو شیرخشک، ۲۴۰ گرم پودر لباسشویی و یک قالب صابون است.

نقش دفتر کل ...

که به شهرستانهای مختلف استان رفته بودند آغاز نمود و بعد از بدست آوردن امار نسبی (البته با مشکلات فراوان) شروع به تهیه فرمهای گزارش جهت کلیه واحدهای شهرستانها (باستثناء واحد اشغالی و امور مالی) که در یک امارگیری کلی اقدام به تهیه فرمهایی بسیار جالب از تعداد جنگ زدگان در شهرستانها شغل قبلی آنها... نمود.

ادامه کار دفتر کل امور مناطق جنگی و رکن اساسی و برنامه ریزی و حیات انجام امور دقیقاً وابستگی تمام به کار این واحد در تهیه و ارائه امار و ارقام حساب شده و دقیق بوده است. این واحد تاکنون در ارائه و امارگیری و سرشماری های خود نسبتاً موفق بوده و توانسته است با دادن اطلاعات کافی به اجرای امور کمک کند.

فرم پیوست نمونه ای از کارهای انجام شده توسط واحد امار و برنامه ریزی.

در گزارش فعالیت های واحد امار و برنامه ریزی امار کل انتقال مهاجرین جنگی از تاریخ ۶۰/۱/۲۵ تا ۶۰/۴/۶ آورده شده است که از شهرهای مناطق جنگی به حدود ۲۵ شهر و شهرک انتقال داده شده اند. از جمله در این تاریخ در اهواز ۱۷:۹۴ نفر که مهاجرین جنگی بوده است و در ذوقول ۴۲۶۴۸ نفر و... که در مجموع ۹۰۷۲۴ نفر مهاجر جنگی در کلیه مناطق جنگی به شهرهای دیگر انتقال داده شده است. بطور مثال از این تعداد ۲۲۲۵۴ نفر در اصفهان و ۶۳۶۱ نفر در خرم آباد و ۱۴۴۴۳ نفر به ساری انتقال داده شده اند. ادامه دارد.

هرکدام از ترمینال ها نواحی عمل اسکان مهاجرین جنگی اطراف خود را زیر پوشش قرار میدهند البته با توجه به امکانات ضعیف تا کون ما خود از کار خویش راضی نیستیم ولی متوجه این مسئله هستیم که امکانات را باید خود فراهم سازیم نه امکانات ما را به دنبال خود بکشند. بنیاد امور جنگ زدگان تنها کمکی که تا کون در این زمینه کرده در دستگاه اتوبوس بصورت قراردادی تهیه کرده که هر دستگاه بطور روزانه مبلغ سی هزار ریال کرایه می گیرند. بطور روزانه چه بوسیله قطار یا اتوبوس و یا بوسیله بطور متوسط هزار نفر در روز اعزام میشوند. تعداد افراد شاغل در واحد انتقال دفتر کل سیزده نفر می باشند که تعدادی در دفتر ستاد واحد انتقال عهده دار برنامه ریزی و امار و کسب اطلاعات می باشد و گروهی در ترمینال به انجام عملی ترمینال مشغول می باشند. واحدهای انتقال دفتر کل بطور سرپرستان دفتر امور مناطق جنگی می باشند.

گزارش فعالیت های واحد امار و برنامه ریزی

بعثت پراکنده شدن و آوارگی مهاجرین در شهرها و بخشهای استان و مشخص نبودن تعداد مهاجرین، واحد امار و برنامه ریزی فعالیتش را برای جمع آوری کلیه امارهای پراکنده مهاجرین

۲ - ارتباط واحدهای انتقال دفتر امور مناطق، جنگی جهت جابجایی مهاجرین
۳ - تهیه امکانات انتقال از قبیل قوناب اتوبوس، مینی بوس، راننده
۴ - داشتن امار صحیح و دقیق از تعداد افراد اعزامی به نواحی مختلف
۵ - سهمیه بندی و تعیین اولویت برای شهرستانهای محل اسکان مهاجرین در داخل استان جهت انتقال

۶ - ایجاد امکانات رفاهی بین افراد اعزامی جهت انجام وظیفه فوری و اسر انتقال دستورالعملی تهیه و به کلیه واحدها ابلاغ نمود که تقریباً قبلی مورد واقع شد و کلیه برادران همکار در این مورد بوسیله انتقال اشیاء نسبت به موضوع توجه ساختند همچنین میادین به برپایی و ایجاد تعدادی ترمینال حمل و نقل مهاجرین نمود که در امکانات این واحدها خواب وسایل شخصی و غیره در اختیار آنها قرار توجه به امکانات موجود ترمینالها عبارتند از:
۱ - ترمینال مناسیر با ظرفیتی بالغ بر پانصد نفر (توانایی جابجایی در روز)

۲ - ترمینال اهواز با امکانات بسیار خوب (توانایی جابجایی به اندازه سیصد نفر در روز)
۳ - ترمینال اندیمش که با توانایی جابجایی روزانه سیصد نفر
۴ - ترمینال فرعی شادگان که اخیراً در حال تهیه امکانات اولیه آن هستیم.

یک مسلمان حتی از راه ...

ج - طرح اصلاحات ارضی قبلاً به امر ولی فقیه و توسط فقهای منتخب امام تهیه و بتصویب شورای انقلاب رسیده است و هیچگونه منع شرعی و قانونی جهت اجرای آن وجود ندارد و مسأله ای نیست که مجدداً نیاز به طرح و تصویب داشته باشد. البته این طرح از لحاظ اجرایی به موانعی برخورد کرد این موانع را عمدتاً همان کسانی ایجاد نمودند که بهیچوجه راضی به اجرای این امر حیاتی نبودند. آنها چنین جلوه دادند که در صورت اجرای طرح تولید کم میشود و با وجود حصر اقتصادی و غیره دچار خساراتی شدید خواهیم شد. در صورتیکه قضیه کاملاً جنبه عکس داشت. و بطور کلی تقسیم زمین بین زارعین و خلع ید از فوئدالها و زمین داران بزرگ که مالکیت شرعی ندارند در بالا بردن سطح تولید و از آن مهتر اجرای قسط و عدالت اسلامی اثر نافذ دارد. البته زمینه اجراء طرح کاملاً فراهم است و امیدوارم از طرف رهبری دستور اجرا داده شود.

بر این اساس معلوم میشود که مسئله تقسیم زمین مصوب شورای انقلاب مخصوصاً بند «ج» و «د» آن حائز چه مرتبه ای از اهمیت میباشد. بهرحال مسئله مالکیت فعلاً در کمیسیونهای مجلس مورد بحث است و امید داریم که در آینده بجائی برسند. و اما بنظر میرسد که این مسئله امری نیست که تنها از عهده کمیسیونهای مجلس برآید بلکه امری است که از نظر فتوای و تعیین کیفیت، مربوط به فقها و مجتهدین، مخصوصاً ولی امر و شورای نگهبان و از نظر عملی بستگی به قاطعیت دولت و نهادهای انقلابی دارد. البته نظرم بر این امر از جهت اول باید حل شود و گرنه مردم و نهادهای انقلابی دولت از هر جهت آماده اجرا هستند.

* س - آیا در مورد طرح اصلاحات ارضی و «بند ج» کمیسیون طرحهای مجلس همه نتایجی رسیده است؟

که در آن تمامی مالکین مطابق اصل ۲۹ باید بررسی گردوده و این که مشمول این اصل است مشخص نموده و فائدهها به بیت المال بازگرداند تا با تقسیم کلیه امکانات و زمینه های تولید از قبیل زمین آب درین زارعین از جانب دولت شرایط تحقق خودکفائی فراهم شود.

* لطفاً پیرامون طرحهایی که در این رابطه به مجلس ارائه شده و در کمیسیونها بررسی میشود توضیحاتی دهید.

ج - در رابطه با مسئله مالکیت زمین آن گفت مجلس هنوز انچه در ترمینال و انقلابی ای که حتی شورای انقلاب ایجاد داد، انجام نداده است. اگرچه مصوبه ای از قبیل اراضی شهری از مجلس گذشت. ولی با توجه به اینکه در کشوری هستیم که در آن امکانات وسیع کشاورزی و دامداری بوده و فقراً با اجراء این امکانات است که میتوان از وابستگی به قوت و غیره آزاد شویم.